

Boekbesprekingen

G. BOURDOUX, E. DE RAEDT, M. DE MESMAEKER & A. LINERS, *De wet op het politieambt. Het handboek van de politiefunctie*, Uitgeverij Politeia nv., 2001, 334 p.

G. BOURDOUX & CH. DE VALKENEER, *La réforme des services de police. Commentaire de la loi du 7 décembre 1998*, Brussel, Larcier, 2001, 196 p.

De rechtsbeoefenaar geïnteresseerd in het politiewezen moet na zes jaar relatieve rust terug op de studiebank. In de periode 1992-1998 kon hij terecht bij de Wet op het politieambt van 5 augustus 1992. Deze wet kon worden beschouwd als een mijlpaal in de evolutie van de politiediensten in ons land. De wet fungeerde als 'vangnet' van de in de jaren zeventig en tachtig opgezette denkstromingen omtrent de manier waarop in onze samenleving de politiefunctie moet worden uitgeoefend en vormde het referentiekader voor het politielandschap in de jaren negentig. Op de kaft van een van voorliggende boeken wordt terecht gesproken van een grondwet voor de Belgische politie en in de praktijk blijkt deze wet door de politieambtenaar de best gememoriseerde.

Aan deze situatie verandert niet veel. De wet blijft in aangepaste vorm bestaan, ook na de Wet op de geïntegreerde politie van 7 december 1998, die in de nasleep van de Dutroux-affaire, de grote politiediensten in een eenheidsstructuur giet waarover politiek erg veel discussie is geweest omdat noch de federale autoriteiten, noch de lokale of gerechtelijke autoriteiten geneigd waren om 'hun' deel van de politiezeggingschap in te leveren of te delen.

Twee nieuwe boeken, telkens met de *éminence grise* en perfect tweetalige Gilles BOURDOUX als hoofdauteur, trachten de lezer wegwijs te maken in het 'Octopus-abc' dat tot stand is gekomen op grond van de Wet van 5 augustus 1992, van 7 december 1998 en van de resem uitvoeringsbesluiten die in het zog van beide wetten verschenen zijn of gaan verschijnen. Het is nu het goede moment om deze boeken ter hand te nemen en te studeren. 2001 is immers een cruciaal jaar in die hervorming. Op 1 januari 2001 ging de hernieuwde politie van start en hielden de brigades van de GPP en de BOB op te bestaan. Ook in 2001 wordt het nieuwe politiestatuut van kracht en volgen nog andere veranderingen aan het regels in verband met de taken, het statuut en de rechtspositie van de politie. Beide boeken bieden de lezer de mogelijkheid om nieuwe functies zoals die van 'commissaris-generaal', 'inspecteur-generaal', 'directeur-generaal', 'gerechtelijk directeur van de gedeconcentreerde diensten van de gerechtelijke politie', 'bestuurlijke directeur-coördinator van de gedeconcentreerde diensten van gerechtelijke politie' en 'korpschef' te begrijpen en te memoriseren. Ondergetekende kan zich alleen bij laatstgenoemde functie iets voorstellen en dat is natuurlijk een democratische handicap want als zowat iedere politieambtenaar zich *directeur* mag noemen, zie je het bos niet meer door de bomen. In een recent nummer van het tijdschrift *Orde van de dag* noemde onderzoeks-

rechter Kris THYS de nieuwe structuur terecht loodzwaar, maar misschien heeft dat te maken met ons gebrek aan kennis van managementtechnieken waarvan iedereen beweert dat ze zo noodzakelijk zijn voor deze politie.

Het samenlezen van beide boeken verdient aanbeveling. Beide hebben immers een onderscheiden insteek en presentatie. *De wet op het politieambt* van uitgeverij Politeia wil een algemeen overzicht geven van het politiestelsel (zowel statuut, rechtspositie als opdrachten), bevat minder voetnoten met verwijzingen naar rechtsleer en rechtspraak (met bijbehorende mogelijkheden tot *further reading* of discussie), bevat (dus ook) geen bibliografie, maar wel een handig verklarend trefwoorden-woordenboek en een integrale afdruk van de wettekst. Dit standaardwerk dat aan zijn vijfde herdruk toe is, behoeft geen commentaar want het is gekend voor zijn volledigheid. Voor bijna alle politietheema's kan hier een eerste aanknopingspunt gevonden worden. Zo wordt ook plaats geruimd voor politie-aanverwante thema's zoals *stewards* en burgerwachten.

Wat ontbreekt aan dit werk is de historische insteek. De focus op de regelgeving *vandaag* verdringt de focus op de historische totstandkoming van de regels en intellectueel kan men dat betreuren, ware er niet *La réforme des services de police* van uitgeverij Larcier waarin uitsluitend wordt gefocust op de juridische nieuwigheden waardoor een beter beeld ontstaat van wat er nu precies verandert. Dit werk, dat wèl een bibliografie bevat, alsmede een overzicht van alle recente juridische teksten, zet in nauwelijks 35 pagina's (p. 121-157) de implicaties van de hervorming op de Wet op het politieambt bondig op een rij. Het ordewoord is hier niet *kiezen*, maar *samen lezen* en het strekt de uitgeverijen en de hoofdauteur tot eer dat ze complementaire producten hebben gecreëerd, waardoor de ziel van het ambacht kan overleven.

Stippen we aan dat *De wet op het politieambt* ook in een Franse versie bestaat, waardoor de Franskundige lezer bevoordeeld wordt. De Nederlandskundige lezer kan zich troosten met aanvullende lectuur van de hand van C. FIJNAUT over deze hervorming waardoor ook hier meerdere stemmen kunnen worden beluisterd (cf. C. FIJNAUT, "De organisatorische metamorfose van het algemene politiewezen: een overzicht met commentaar" in C. FIJNAUT, B. DE RUYVER & F. GOOSSENS (ed.), *De reorganisatie van het politiewezen*, Leuven, Universitaire Pers, 1999, 71-115).

Hoger werd verwezen naar een artikel van Kris THYS over de politiehervorming. Deze merkt op dat elke hervorming noodzakelijk traag moet verlopen omdat sommige essentiële vragen 'trage vragen' zijn die pas geleidelijk naar boven komen en bovendien geen uitsluitend juridisch karakter hebben.

Niet al deze vragen komen aan bod in voorliggende boeken die schetsen wat is en wat komt in de nabije toekomst. De lezer is bijgevolg gehouden de tijdschriften in het oog te houden. Het plezier van een tijdschriftenabonnement ontstaat hem of haar evenwel niet van de aanschaf van deze noodzakelijke werken.

Paul DE HERT